

FF UK v Praze, katedra psychologie
Posudek bakalářské práce

Jméno autora práce: Denisa Vodičková

Název bakalářské práce: Poruchy spánku u posttraumatické stresové poruchy

Oponent: PhDr. Kristina Najbrtová

(u každé položky vyjádřete odpovídající možnost písmenem x)

Obsahová hlediska práce

	1	2	3	4
Cíle práce: uvedeny jasně – nejasné, neuvedeny			X	
Soulad obsahu s názvem: ano – částečně	X			
Členění kapitol: logické členění – nevhodné strukturování	X			
Postiženy relevantní aspekty problému: jednoznačně – spíše ne		X		
Stanovené cíle: splněny – nesplněny		X		

Úroveň návrhu projektu

	1	2	3	4
Problém: jasně vymezen – nejasné vymezení		X		
Projekt: analyzován ve vztahu ke klíčovým pojmům – zabývá se jinou problematikou			X	
Metodologie práce: Vhodně zvolená – zcela nevhodně zvolená			X	
Propojení literárně přehledové části s návrhem projektu: organické, projekt logicky navazuje na 1. část – obě části jsou nesourodé		X		

Formální hlediska práce

	1	2	3	4
Jazyková a stylistická úroveň: práce je čtivá, použití jazyka přiměřené – nevyhovuje		X		
Formální úprava práce: odpovídá požadavkům – zahrnuje množství formálních chyb	X			
Grafická úprava: vyhovuje – nevyhovuje	X			
Množství využitých literárních zdrojů: dostatečné – nedostatečné	X			
Aktuálnost literárních zdrojů: vesměs z posledních let – zdroje značně zastaralé	X			
Využití cizojazyčných zdrojů: dostačující – minimální	X			
Odkazy v textu: vcelku odpovídají standardům – chybně uváděné odkazy	X			
Seznam literatury: kompletní, bez větších chyb – nekompletní, s množstvím chyb	X			

Otázky, podněty k obhajobě:

Z jakého důvodu chce autorka výzkumně ověřovat, zda se u českých pacientů s posttraumatickou stresovou poruchou (PTSD) vyskytuje porucha spánku jako symptom (v teoretické části sama uvádí, že zahraniční studie toto potvrzují, navíc se jedná o jedno z diagnostických kritérií)? Respektive má autorka vlastní hypotézy o tom, proč by tomu tak být nemělo?

Autorka zvolila pro korelační studii dva dotazníky: Dotazník pro měření míry příznaků PTSD (IES) a dotazník pro kvalitu spánku (PSQI). Jak se chce autorka vypořádat s tím, že ve zvoleném dotazníku IES jsou položky zaměřené na poruchy spánku?

Vysvětlíte kritéria přijetí do výzkumu z hlediska uplynulé doby od traumatu, mj. ve vztahu k výběru pracovišť, kde má výzkum probíhat.

Specifické připomínky (vše podstatné, co se nevešlo do výše uvedených bodů):

Téma bakalářské práce si autorka stanovuje jako „popis posttraumatické stresové poruchy (PTSD) s důrazem na poruchy spánku“. Ve výzkumné části práce si klade za cíl ověřit, „zda symptomy PTSD korelují se zhoršenou kvalitou spánku u české populace“ (str. 31). Autorka opakovaně uvádí, že tématem léčby PTSD by se dále ráda věnovala v navazujícím výzkumu. Domnívám se tudíž, že vzhledem k předkládanému záměru práce jsou kapitoly věnované léčbě a zejména psychoterapii PTSD neopodstatněné.

Definování psychoterapeutických škol a přístupů je obecně problematické, avšak v této práci je popis hodně povrchní a místy až zavádějící. Například integrativní a podpůrnou psychoterapii autorka popisuje spíše jako ucelený systém vycházející z jasné teorie, ale tomu tak ve skutečnosti není. Autorka naproti tomu kvalitně zpracovává kapitoly zaměřené na popis pojmů stres a trauma.

Autorka se rozhodla výzkumně ověřovat, zda se u pacientů v ČR vyskytují také „poruchy spánku“, i přesto, že se jedná o jedno z vodících diagnostických kritérií (viz otázky k obhajobě).

Některé formulace v textu nepovažuji za vhodné, například:

- „Důležité je i to, že Akutní reakce na stres nemá takový dopad na jedince ve všech biopsychosociálních aspektech jako PTSD a neobjevují se ani poruchy spánku (Orel, 2012).“ (str. 14),
- „Rozhodla jsem se proto popsat jen symptomy podle MKN-10 vzhledem k tomu, že je to manuál, který se nás v České republice týká.“ (str. 15),
- „klasická terapeutická léčba zaměřená na trauma“ (str. 23),
- „Nejrizikovější faktor pro nespavost i po terapii je trauma, které proběhlo v noci nebo má nějakou jinou souvislost se spánkem.“ (str. 25),
- „Kognitivně behaviorální terapie je zaměřená na změnu konkrétního člověka v kontextu jeho individuálního prostředí.“ (str. 25),
- „Oba sebehodnotící dotazníky budou následně společně korelovány a bude se zjišťovat vztah mezi nimi.“ (str. 32),
- „Podle některých výzkumů však právě poruchy spánku přetrvávají i po terapii. Absolvování terapie tedy může mít i opačný účinek na poruchy spánku.“ (str.36).

Celkové hodnocení práce (slovně, s jasným /ne/doporučením k obhajobě):

U předkládané bakalářské práce oceňuji, že téměř neobsahuje překlepy a pravopisné chyby. Teoretická část práce je zpracována přehledně, kladně hodnotím zejména podkapitoly věnované stresu, traumatu a popisu PTSD. Podkapitoly zpracovávající téma psychoterapie jsou však kvalitativně na nízké úrovni.

Bakalářská práce obsahuje dostatečné množství literárních zdrojů včetně zahraničních. Při obhajobě by měla autorka osvětlit zejména záměr práce a obhájit výběr výzkumných metod, což tvoří, včetně zařazení kapitol o léčbě a psychoterapii, hlavní nedostatky posuzované bakalářské práce.

Doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace: velmi dobře